

Mikis Theodorakis

Odysseia

Οδύσσεια · Odíssia

for medium female voice and piano
edited by Henning Schmiedt

Text by Kostas Kartelias
(2006)

ED 20929
ISMN 979-0-001-17369-8

PREVIEW
Low Resolution

Πιστεύω ότι ο Οδυσσεύς είναι κάπου εδώ κοντά, ότι αυτή τη στιγμή ξαπλώνει στο διπλανό διαμέρισμα πάνω στα μεταξωτά με μια θεά, ίδια η Καλυψώ, ή τα πίνει σ' ένα μπαρ στην Ομόνοια με κάποια Κίρκη. Ίσως και μόλις να τον Ξέβρασε η θάλασσα σε κάποια ακτή, παρέα με άλλους λαθρομετανάστες. Ή και να είναι αυτός ο ίδιος ο ραφιωδός, ο Μίκης Θεοδωράκης, που διηγείται τις περιπέτειές μας μ'αυτά τα τραγούδια. Μπορεί να 'μαι εγώ, μπορεί εσύ. Έτσι κι αλλιώς, η Οδύσσεια συνεχίζεται...

Κώστας Κάρτελιος

I think that Odysseus is somewhere nearby, that he lies with a goddess – perhaps Calypso – in the neighbouring flat at this moment, or that he goes for a drink with some girl in a bar at Omonia Square. Perhaps, he is even just being washed up on the shore of the sea, together with other illegal emigrants. Or he is perhaps the barman, Mikis Theodorakis himself who narrates our adventures in these songs. Perhaps it is you. Either way, the Odyssey lives on...

Ich glaube, dass Odysseus irgendwo hier in der Nähe liegt, oder dass er gerade mit einer Göttin – vielleicht Calypso – in der benachbarten Wohnung bei einer Bar in der Omonia-Platz. Vielleicht ist er auch soeben vom Meer an die Küste gewaschen worden, zusammen mit anderen illegalen Emigranten. Oder es ist vielleicht der Barman, Mikis Theodorakis selbst, der mit diesen Liedern unsere Abenteuer erzählt. Vielleicht ist es auch du. Auf jeden Fall, die Odyssee lebt weiter...

Kostas Kartelias

(Übersetzung: Konstantinos Zafiriadis)

Je crois que l'odyssée se trouve quelque part, à proximité, qu'il est allongé en ce moment même dans un appartement voisin d'une déesse, l'instar de cette nymphe Calypso -, ou qu'il se trouve dans un bar à Omonia. Peut-être est-il même juste arrivé sur la rive avec d'autres émigrés illégaux. Ou bien est-ce le barman, Mikis Theodorakis en personne, qui, dans ces chansons, raconte nos aventures. Peut-être s'agit-il de toi. D'une manière ou d'une autre : l'odyssée continue...

Kostas Kartelias

(Traduction : Dominique de Montaignac)

Περιεχόμενο / Contents / Inhalt / Sommaire

1. Δίπλα στη Θάλασσα / Dípla sti Thálassa	4
2. Το Τραγούδι των Συντρόφων / To Tragóúdi ton Sindrófon	11
3. Ναυαγός / Navagós	16
4. Το Τραγούδι των Σειρήνων / To Tragóúdi ton Sírinon	21
5. Στον Κάτω Κόσμο / Ston Káto Kósmo	26
6. Στην Καλυψώ / Stin Kalipsó	31
7. Η Ωραία Ελένη / I Oréa Eíeni	36
8. Κίρκη / Kírkí	39
9. Σαν το Θηρίο / San to Thírio	44
10. Ο Έρωτας Θεός / O Érotas Theós	52
11. Θάλασσα Μάγισσα / Thálassa Mágissa	55
12. Στη Νηυσικά / Sti Nheúsiká	59
13. Το Τραγούδι της Πηνελόπεια / To Tragóúdi tis Pheulópeia	64
14. Χωρίς Γαλήνη / Χωρίς Γαλήνη	69

PREVIEW
Low Resolution

PREVIEW
Low Resolution

Κώστας Καρτελιάς

Οδύσσεια

Δίπλα στη Θάλασσα

Δίπλα στη θάλασσα θα μείνω για ν' ανοίξω
έναν ορίζοντα στο βάθος της ψυχής
και μια φωτιά μέσα στο στήθος μου θα κλείσω
για να 'χω ένα σημάδι επιστροφής
σε μια Ιθάκη που θα πρέπει να γυρίσω
μ' ένα ταξίδι μιας ολόκληρης ζωής

Τρομάζω την οργή του Ποσειδώνα
φοβάμαι των ανέμων το θυμό
κρυώνω μοναχός μες στο χειμώνα
μα σ' αγαπώ και έχω από κάπου να πιαστώ.

Ένα σεντόνι να κεντήσεις να το στρώσεις
όταν γυρίσω να ξαπλώσουμε μαζί
μ' ένα σου βλέμμα το ό,τι πέρασα να νοιώθεις
να ημερέψει η αγριάδα στην ψυχή
Κι αν κοιμηθώ, την αγκαλιά σου να μου δώσεις
Μη με ρωτάς δεν έχουν τέλος ούτε αρχή.

Το Τραγούδι των Συντρόφων

Μονάχοι
θα ταξιδέψουμε στο πέλαγο
Η θάλασσα η ανοιχτή η άπειρη
Είναι στη μοίρα μας
να μην χαθείς σ' αστεράκια
να μην αρχίσει η απειρία,
να ακούσουμε

Για πάντοτε
στη καρδιά σου η φωνή
μας να ληστέψει τα χρόνια
Με την ψυχή μας
να μιλάει στην Ιθάκη
να μην έρθει ο εμείς
στο γύρισμα

Είπαμε το πέλαγο το ξέσκεπο
έπλεσαν με μνηστήρες τα λιμάνια
Ο κόσμος πάντα
βρίσκει καινούριο βασιλιά
κι εμείς μονάχοι ποιητές
θα μείνουμε.

Ναυαγός

Αχ θάλασσά μου όταν ξυπνάς
στου φεγγαριού τη χάση
να με κουνάς ανάλαφρα
ίσκιος να μη με πιάσει
γιατί 'ναι ο ύπνος μου βαρύς
απ' όσα έχω περάσει

Μέρες τα κύματα μετράω
νύχτες τα ημερεύω
φυσά βοριάς φυσά νοτιά
και 'γω τα χρόνια
να βρώ λιμάνι να γυρίσω
νησιά να κατέβω

Αχ θάλασσά μου που μιλάς
τα χρόνια σου στη γλώσσά σου
πάρω τα βάρη σου
και καίω τα χρόνια σου
γιατί τον πόνο της καρδιάς
τονε λέω

Το Ταξίδι των Σειρήνων

Ποιος κρυφά μια ζυγαλίτσα
είχε πληγώσει
Σαν τα παιδιά του αέρα που ο άνεμος
φυσά ένα τραγούδι που δε λείει
να τελειώσει
και σε όλη θάλασσα με παίρνει μακριά
Είνα' πολλές οι μουσικές να τις αντέξεις
ότα στο πέλαγο βαλθεί να τραγουδά
οι φωνές για να μη ξέρεις
να διαλέξεις κι ούτε κατάρτι να δεθείς
ούτε σχοινιά.

Θα πάω ψηλά με τα φτερά μου
που θα ανοίξω
στον παραδείσου τα παράξενα νησιά.
Λύσ' τα μαλλιά σου να σε δω, να σε γνωρίσω
λύσ' τα μαλλιά σου να σε δω στα σκοτεινά
λύσ' τα μαλλιά σου να σε δω, να σε γνωρίσω
μέσα στου κόσμου τ' αδιέξοδα στενά
μέσα στου κόσμου την απέραντη ερημιά
λύσ' τα μαλλιά σου για να 'ρθω να σου μιλήσω

Στον Κάτω Κόσμο

Εγώ περπάτησα στον Άδη ζωντανός
και μες στην νύχτας έχω ζήσει τα σκοτάδια
Με τους αγγέλους τα 'χω πει κάμποσα βράδια
με τους δαιμόνους έχω γίνει κολλητός.

Στον Κάτω Κόσμο, τον απόκληρο που λένε
υπάρχουν άνθρωποι με γνήσια καρδιά
υπάρχουν μάτια που αν βουρκώσουνε σε καίνε
με κάτι δάκρυα που στάζουνε φωτιά.

Εγώ τυλίχτηκα στου κόσμου τη φωτιά
της κοινωνίας τη βρομιά έχω χορτάσει
Κι όσοι μ' αρνήθηκαν και μ' έχουνε δικάσει
έχουν σκοτάδι και φαρμάκι στην καρδιά.

Στην Καλυψώ

Σαν ένας παίκτης που μοιράζει τα χαρτιά
σ' ένα καρέ χωρίς καθόλου να 'χει ρέντα
εσύ με ρέστα ένα πάσο μου ζητάς
και εγώ ποντάρω τη ζωή μου για μια κέντ

Μη με κρατάς στην αγκαλιά σου, εσύ μάγισσα
άσε με ελεύθερο να φύγω κι αιχμηρά
εμένα η μοίρα μου όταν ήρθε τα ζαχάρια
είχε μαλώσει το πρωί σου το Θεό.

Μη μου ζητάς λοιπόν να μείνω κοντά σου
μη προσπαθείς με κόπο να με κρατήσεις
εγώ στους δρόμους έχω μάθει να περπατώ
κι εσύ γαλήνη μου να μην με πηλατήσεις.

Σαν ένα ποίμα που με αθάνατο σου δίνει
και σε εμένα σου δίνει το φως
Εσύ νομίζεις ότι η ζωή σου είναι
από το φως σου που κρύβει μέσα.

Η Ήρα και ο Έρωτας

Είπα να σου μιλήσω, αγάπη μου
να σου μιλήσω, να σου μιλήσω
Τι σου έχω πει, κατά το ζαφνικό
να σου μιλήσω, να σου μιλήσω...
...η καταιγισμένη
...ωραία Ελένη

Θα το πληρώσουν ακριβά
τελειώσανε τα χωρατά
Συγγνώμη θα παρακαλόν
Θα δούνε τι σημαίνει...
Η αναθεματισμένη
η ωραία Ελένη

Τι και αν ακούστηκε παντού
πως πήγε με δικό της νου
Θα λέμε εμείς σαν συγγενείς,
σαν εραστές θιγμένοι
Δεν ήθελε η καημένη
η ωραία Ελένη

Κίρκη

Σαν Κίρκη μάγισσα, σαν Κίρκη μάγισσα
σαν νυχτερίδα που το αμάξι σου
Όση αλήθεια είπες μίση μου
για να τυλίγεται η καρδιά σου

Δεν αντέχεις τον κόπο της ζωής σου
γύρω από σταυρούς που κεντράνε
Εσύ είπες ότι η ζωή σου
η απάντησή σου είναι να φοράς

Έχεις πιο πολύ αγάπη πως μ' αγαπούσες
...στην μέση σου αγάπες
...από που πόνερα απηρητηούσες
...τίποτα δούλεψα, κρωστιάς.

Ο Έρωτας

...γιατί είπα να μείνω στα στενά
...το φρουράριό σου θ' αρπάξω να σηκώνω
Με το θυμώ μου όταν ξεφεύγεις να θυμώνω
σαν τρελός που αγριεύει όταν πονά.

...πάθος μου ποτάμι από φωτιά
...λαβα γίνεται και μόνο σβήνεται
...στη θάλασσα
...απ' τα μαύρα σου μαλλιά.

Χορό θα στήσω με τα πόδια μου γυμνά
μέσα στα μάτια σου που καίνε αναμμένα
τα σώματά μας θα παλεύουν ιδρωμένα
και με φωτιά θα ξεδιψάμε τη φωτιά.

Ο Έρωτας Θεός

Ο έρωτας Θεός
μέσα στο φως
καταμεσήμερο στο Αιγαίο
κολυμπά,
Κι ένας Ιούλιος τρελός
μας ακουμπά
ψίθυρους μυστικά
μες στ' ακρογιάλια
με δυο φιλιά.

Η μάγισσα ζωή
σε μια στιγμή
παίξει τα χρόνια μας
στο εδώ ή στο εκεί
Κι εμείς γυρεύοντας
να βρούμε την αρχή
βάλαμε ένα τέλος στο ταξίδι
με δυο φιλιά.

Θάλασσα Μάγισσα

Θάλασσα μάγισσα
πόσο σ' αγάπησα
Μάνα μου εσύ και 'γω παιδί σου
Του χρόνου η αρχή
αόρατη κλωστή
μοίρα που μ' έδωσε μαζί σου

Και όλο κοντά σου θέλω να 'μαι
να μη ξεχνάω να θυμάμαι
πως θα 'ρθει η στιγμή
να φανεί πανί
Κι έτοιμος να φύγω πρέπει να 'μαι
Και όλο κοντά σου θέλω να 'μαι
να μην ξεχνάω να θυμάμαι
τ' άπατα νερά
τ' άγνωστα νησιά
που τα χρόνια εκεί αλλοτριώνε

Θάλασσα μάγισσα
πάρε με μακριά
εκεί ως που τρέπτε φτα
εκεί που κρύβει
φυλάει το κλασικό
κι ο χρόνος κάκνει

Πάντα κι

Στην ιστορία

Πάντα κι εμείς τα έκρυφα καλά
Πάντα κι εμείς τις στιγμές
Πάντα κι εμείς τα όνειρά μου
Πάντα κι εμείς τα όνειρά μου

Πάντα κι εμείς τα όνειρα αριέματα που λες
Πάντα κι εμείς να τους κλέβω μυρωδιές

Στον εραστή μην κλάψεις, μην ταπεινωθείς
Απ' τον ληστή δεν παίρνεις πίσω
τα φιλιά σου

Κράτα μονάχα να θυμάσαι τη στιγμή
που του 'χες πει ότι κι αν έχω εμένα
δικά σου.

Το Τραγούδι της Πηνελόπεια

Κάθισα κι απόψε μονάχα
κι αφουγκράστηκα τα ληστικά
στα χρόνια
μια ηχώ που τ' άκουσα
και σ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε

Κάθισα κι απόψε μονάχα
κι αφουγκράστηκα τα ληστικά
στα χρόνια
μια ηχώ που τ' άκουσα
και σ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε

Κάθισα κι απόψε μονάχα
κι αφουγκράστηκα τα ληστικά
στα χρόνια
μια ηχώ που τ' άκουσα
και σ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε
Στο τραγούδι τ' άκουσα
κι ο χρόνος τ' άκουσε

Χωρίς Ταυτότητα

Χωρίς ταυτότητα και όνομα υπάρχω
ανάμεσα σ' ανθρώπους σαν και μένα
και τα όνειρά μου τα μικρά κι απειλημένα
με ένα σταυρό πάνω στο χώμα υπογράφω

Το που θα πάω είναι το μόνο που θυμάμαι
μέσα στο πλήθος σε μια πόλη που δε ξέρω
Τη μοναξιά της ύπαρξής μου μεταφέρω
από παγκάκι σε παγκάκι που κοιμάμαι

Κάποιος με έδειχνε και φώναζε εμένα
μα εγώ δε γύρισα καθόλου να κοιτάξω
γιατί στην πόλη αυτή δε γνώριζα κανένα
γιατί στην πόλη αυτή εγώ ήμουν ο Κανένας

PREVIEW
Low Resolution